

نام خانوادگی : هوشیار	نام : لیلا
عنوان پایان نامه : تاثیر ماده ضد عفونی کننده پراکسید هیدروژن بر آنتوسیانین های آب انگور قرمز	استادان راهنمایی : دکتر جواد حصاری - دکتر صدیف آزادمرد دمیرچی
استادان مشاور : دکتر سیدهادی پیغمبردوست - دکتر سید عباس رافت	مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد دانشگاه : تبریز
رشه : مهندسی علوم و صنایع غذائی دانشکده : کشاورزی	گرایش : تکنولوژی مواد غذائی
تعداد صفحات :	تاریخ فارغ التحصیلی :
کلید واژه ها : پراکسید هیدروژن، اسید سیتریک، اسید آسکوربیک، آنتوسیانین، اسپکترو فتو متر	چکیده
<p>سریتیک تخریب آنتوسیانین ها در آب انگور قرمز با غلظت های بالای پراکسید هیدروژن (۴/۶۵ و ۲۳/۲۷ میلی مول بر لیتر) در دماهای ۲۰ و ۴۰ درجه سانتیگراد و حضور مقادیر ۰، ۶۰ میلی گرم بر لیتر اسید آسکوربیک و ۰ و ۰/۲ گرم بر صد میلی لیتر اسید سیتریک، و در ۲۰ درجه سانتیگراد در غلظت های پایین پراکسید هیدروژن (۰/۰۱۴۷، ۰/۰۲۳ و ۰/۰۴۷ میلی مول بر لیتر) مورد بررسی قرار گرفت. در غلظت های بالای پراکسید هیدروژن، نمونه حاوی ۰/۰ گرم در صد میلی لیتر اسید سیتریک با حضور ۴/۶۵ میلی مول بر لیتر آب اکسیژنه در دمای ۲۰ درجه طی زمان انبارش بمدت چهار هفته بهترین رنگ حاصل گردید که تفاوت معنی داری ($P < 0/05$) با سایر تیمارها داشت. با افزایش دما بهترین رنگ مربوط به نمونه فاقد اسید آسکوربیک بود و اسید آسکوربیک به همراه دمای بالای انبارش با حضور پراکسید هیدروژن در مدت زمان چهار هفته موجب تولید محصولات قهوه ای شد و جذب بطور معنی داری ($P < 0/05$) افزایش پیدا کرد. در دمای ۴۰ درجه سانتیگراد نمونه فاقد اسید آسکوربیک و حاوی ۰/۲ درصد اسید سیتریک در حضور ۴/۶۵ میلی مول بر لیتر پراکسید هیدروژن بطور معنی داری ($P < 0/05$) باعث محافظت از آنتوسیانین ها شد و اسید سیتریک از قهوه ای شدن ممانعت کرد. اسید آسکوربیک حتی در دمای ۲۰ درجه سانتیگراد و عدم حضور پراکسید هیدروژن در زمان چهار هفته موجب تولید محصولات قهوه ای شد. وجود پراکسید هیدروژن حتی در غلظت های پایین و تأیید شده سازمان غذا و دارو نیز باعث تخریب آنتوسیانین های آب انگور قرمز گردید ($P < 0/05$).</p>	

دانشکده کشاورزی

گروه علوم و صنایع غذایی

پایان نامه

جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته علوم و صنایع غذائی - گرایش تکنولوژی مواد غذائی

عنوان

تاثیر ماده ضد عفونی کننده پراکسید هیدروژن بر آنتوسيانین های آب انگور فرمز

استادان راهنما

دکتر جواد حصاری

دکتر صدیف آزادمرد دمیرچی

استادان مشاور

دکتر سیدهادی پیغمبردوست

دکتر سیدعباس رافت

پژوهشگر

لیلا هوشیار

بهمن ۹۰

University of Tabriz
Faculty of Agriculture Science
Department of Food Science and Technology

Thesis

*Submitted in partial fulfillment of the requirements for M.Sc. degree in food
science and technology engineering*

Title

Effect of hydrogen peroxide on red grape juice anthocyanins

Supervisors

Dr.Javad Hesari

Dr. Sodeif Azadmard Damirchi

Advisors

Dr.Seyed Hadi Peigambardust

Dr.Seyed Abbas Rafat

By

Leila Hooshyar

Feburary 2012

تقدیم به روح پدر علم دوستم

به پاس مهربانی ها، فدایکاری ها و خوبی های بی دریغی که امید به زندگیم بود

اولین معلم من که حتی نام نیکویش افتخارم بوده و هست

او که امیدوارم دعای خیرش بدرقه راهم باشد.

مادر فدایکارم

سنگ صبورم، دریای بیکران عاطفه که هرچه دارم مديون اوست

تمداوم سایه اش آرزویم است.

برادر عزیزو مهربانم سینا

که همیشه دوست و یاورم بوده و موفقیت در همه مراحل زندگی را برایش آرزو دارم.

همسرم آرش که در طول این دوره یاریم کرد

و

نازگل عزیزم که امیدم به زندگی است.

تقدیر و تشکر

بنام یگانه خالق هستی، عمیق ترین سپاس ها بر آنان که کاستی ها را هنرمندانه بیاگاهاندند و لغزش ها را صمیمانه در گذشتند بویژه استاد راهنمای بزرگوارم جناب آقای دکتر حصاری که با پیگیری های دلسوزانه ایشان این پایان نامه سامان یافت.

استاد راهنمای دوم جناب آقای دکتر صدیف آزاد مرد دمیرچی که در طول این دوره دریچه ای دیگر از علم را رویم گشودند.

از مدیر گروه و استاد مشاورم آقای دکتر پیغمبر دوست صمیمانه تشکر می نمایم.

از استاد مشاور بسیار دلسوزم آقای دکتر رافت که در تدوین و آنالیزهای آماری این تحقیق مرا یاری نمودند کمال تشکر را دارم.

از آقای دکتر محبوب نعمتی که داوری این پایان نامه را به عهده داشتند کمال تشکر را دارم.

از ریاست محترم دانشگاه، دانشکده و معاونت محترم آقایان دکتر علوی ، مختاری و علیزاده به پاس راهنمائی ها و زحماتشان و کلیه استادی ارجمند دوران تحصیل دانشگاهی ، آقایان دکتر قبیرزاده، ایاسه، بزمی ، رضائی مکرم ، احمدی، صوتی و مهندس جلال زاده ،

از آقای ژائله مدیریت محترم گروه صنایع غذائی شیرین عسل ، آقای محمدیان فرد مدیر عامل شهد سهند، حاج آقا احمدی معاونت اداری و خانم مهندس عالی مدیر کنستل کیفی گروه شیرین عسل ،

تمامی دوستان ، همکاران و سروران گرامی آقایان مهندس بهنام باغانی ، دکتر مهدی کوهدرق ، مهندس حسین سیف فرشاد ، مهندس نقوی ، دکتر تربتی، مهندس مددی، مهندس معمارپور و کلیه همکاران شرکت شهد سهند شرکت شیرین عسل، مهندس پرکار مدیر عامل شرکت آسیا پک ، خانم دکتر الهام نیکخواه و همه همکلاسی هایی از جمله خانم های مهندس المیرا کرامت جو،

فريبا ياغچى، نگين زارع جمشيدى ، ليندا پور صفر، ليندا علیزاده ، نفيسه حبسى ، آقاي مهندس اوليانى و خانواده عزيزم و كليه عزيزانى كه در اين دوره به نحوى مرا ياري کردن سپاسگزارم .

اميداست بتوانم روزى اندكى از محبت های تک تک ايشان را جبران نمايم .

فهرست مطالب

۱	.....	مقدمه
۳	.....	فصل اول: کلیات
۴	.....	۱۴ - تاریخچه درخت مو
۴	.....	۱۲ - ترکیبات شیمیایی
۵	.....	۱۰ - آنتوسبیانین‌ها
۵	.....	۱-۳-۱ - معرفی کلی آنتوسبیانین‌ها و ساختار آنها
۸	.....	۱-۳-۲ - انواع آنتوسبیانین‌ها
۱۱	.....	۱-۳-۳ - اهمیت آنتوسبیانین‌ها
۱۲	.....	۱-۳-۴ - پایداری و تخریب آنتوسبیانین‌ها
۱۴	.....	۱-۳-۵ - تاثیر عوامل مختلف بر روی آنتوسبیانین‌ها
۱۴	.....	۱-۵-۳-۱ - اثر pH
۱۶	.....	۱-۵-۳-۲ - اثر پراکسید هیدروژن
۱۸	.....	۱-۵-۳-۳ - اثر اسید آسکوربیک
۲۱	.....	۱-۵-۳-۴ - اثر دما
۲۱	.....	۱-۵-۳-۵ - اثر اسید سیتریک
۲۲	.....	۱-۳-۶ - آنتوسبیانین‌های موجود در عصاره انگور

فصل دوم: بررسی منابع.....

۲۵.....	۱-۲- مروری بر مطالعات انجام یافته روی آنتوسبینین‌های انگور.....
۲۶.....	۲-۲- مروری بر مطالعات انجام یافته در خصوص اثر شرایط و

۲۸.....	مواد مختلف بر پایداری آنتوسبینین میوه جات و محصولات میوه‌ای.....
---------	--

فصل سوم: مواد و روش ها.....

۳۲.....	۱-۳- مواد.....
---------	----------------

۳۳.....	۱-۱-۱- مواد و دستگاه‌های مورد استفاده برای تهیه کنسانتره آب انگور قرمز.....
---------	---

۳۳.....	۱-۱-۲- مواد شیمیایی.....
---------	--------------------------

۳۳.....	۱-۳-۱- لوازم آزمایشگاهی.....
---------	------------------------------

۳۴.....	۲-۳- محل انجام پژوهش .....
---------	----------------------------

۳۴.....	۳-۳- مراحل انجام پژوهش.....
---------	-----------------------------

۳۴.....	۱-۳-۱- جمع آوری و تهیه کنسانتره از میوه.....
---------	--

۳۵.....	۲-۳-۲- آماده سازی نمونه آبمیوه.....
---------	-------------------------------------

۳۶.....	۱-۲-۳-۳- نمونه آبمیوه بدون مواد افزوده.....
---------	---

۳۶.....	۲-۲-۳-۳- نمونه آبمیوه حاوی اسید آسکوربیک افروده.....
---------	--

۳۶.....	۳-۲-۳-۳- نمونه آبمیوه حاوی اسید سیتریک افروده.....
---------	--

۳۶.....	۴-۲-۳-۳- نمونه آبمیوه حاوی اسید سیتریک و اسید آسکوربیک افزوده
۳۷.....	۵-۲-۳-۳- تیمار نمونه ها با پراکسید هیدروژن
۳۷.....	۶-۲-۳-۳- اثر دما بر نمونه ها
۳۸.....	۷-۲-۳-۳- اثر زمان بر نمونه ها
۳۸	۴-۳- آزمون ها
۳۸.....	۱-۴-۳- مطالعات اسپکتروفوتومتری جهت اندازه گیری جذب
۳۹	۲-۴-۳- pH
۴۰.....	۳۸ ..... فصل چهارم: نتایج و بحث
۴۱.....	۱-۴ - آمار توصیفی
۴۱	۲-۴ - نتایج آنالیز واریانس
۴۴	۱-۲-۴ - بررسی تیمارهای فاقد پراکسید هیدروژن
۴۴	۱-۱-۲-۴ - اثر دما بر جذب
۴۵	۲-۱-۲-۴ - اثر اسید آسکوربیک و دما بر جذب
۴۷.....	۳-۱-۲-۴ - اثر اسید سیتریک، اسید آسکوربیک و دما بر جذب
۴۸	۲-۲-۴ - بررسی تیمارهای حاوی پراکسید هیدروژن
۵۴	۳-۲-۴ - بررسی تیمارهای حاوی مقادیر جزئی پراکسید هیدروژن

۵۷	۳-۴- نتیجه‌گیری
۵۸	۴-۴- نتیجه‌گیری کلی
۵۹	۴-۵- پیشنهادات
۶۰	فصل پنجم : منابع

فهرست شکل ها

..... ۵	شکل ۱-۱- کاتیون فلاویلیوم
..... ۶	شکل ۲-۱- ساختار شیمیایی آنتوسیانین ها
..... ۷	شکل ۳-۱- رایج ترین ساکاریدهای یافت شده در آنتوسیانین ها
..... ۸	شکل ۴-۱- رایج ترین اسیدهای فنلی آروماتیک و اسیدهای دی کربوکسیل آلیفاتیک
..... ۹	شکل ۴-۵- ساختمان شش نوع از مهم ترین آنتوسیانیدین های طبیعی
..... ۱۰	شکل ۴-۶- آگلیكون های شش آنتوسیانیدین عمومی که در طبیعت وجود دارند
..... ۱۴	شکل ۷-۱- چهار فرم تعادلی آنتوسیانین ها
..... ۱۵	..... های مختلف شکل ۱-۸- تخریب فرم های تعادلی مختلف مالویدین ۳- گلوکوزید در
..... ۱۶	شکل ۹-۱- بنزاکسی فنیل استیک اسید
..... ۲۳	شکل ۱۰-۱- آنتوسیانین های موجود در انگور قرمز سردشت
..... ۴۴	شکل ۱۰-۴- نمودار اثر دما بر جذب آب انگور قرمز
..... ۴۵	شکل ۲-۴- نمودار اثر اسید آسکوربیک و دما بر جذب
..... ۴۷	شکل ۳-۴- نمودار اثر همزمان اسید سیتریک، اسید آسکوربیک و دما بر جذب
..... ۴۸	شکل ۴-۴- نمودار تاثیر ۴/۶۵ میلی مول بر لیتر پراکسید هیدروژن در حضور ..... سایر عوامل بر جذب در دمای ۲۰ درجه سانتیگراد

شکل ۴-۵- نمودار تاثیر ۴/۶۵ میلی مول بر لیتر پراکسید هیدروژن در حضور

ساخیر عوامل بر جذب در دمای ۴۰ درجه سانتیگراد..... ۵۰

شکل ۴-۶- نمودار تاثیر پراکسید هیدروژن با غلظت ۲۳/۲۷ میلی مول بر لیتر در حضور

ساخیر عوامل بر جذب در دمای ۲۰ درجه سانتیگراد..... ۵۱

نمودار ۴-۷- نمودار تاثیر پراکسید هیدروژن با غلظت ۲۳/۲۷ میلی مول بر لیتر در حضور

ساخیر عوامل بر جذب در دمای ۴۰ درجه سانتیگراد..... ۵۲

نمودار ۴-۸- نمودار تاثیر غلظت‌های جزیی پراکسید هیدروژن بر جذب آب

انگور قرمز در ۲۰ درجه سانتیگراد ۵۴

فهرست جداول

جدول ۱-۱- ترکیب شیمیایی موجود در صد گرم حبه انگور.....	۴
جدول ۱-۲- الگوی جانشینی کاتیون فلاویلیوم که موجب تشکیل آنتوسیانین‌های شناخته شده می‌شوند.....	۱۰
جدول ۱-۳- محتوای آنتوسیانینی انواع میوه.....	۲۴
جدول ۱-۴- مشخصات تیمارها.....	۴۲
جدول ۲-۱- بررسی جذب تیمارها و اختلاف آنها در زمان.....	۴۳
جدول ۲-۲- اثر غلظت‌های مختلف پراکسید هیدروژن بر نیمه عمر آنتوسیانین‌های آب انگور قرمز در دمای ۲۰ درجه سانتیگراد.....	۵۶
جدول ۳-۱- مشخصات تیمارها.....	۴۲
جدول ۳-۲- اثر غلظت‌های مختلف پراکسید هیدروژن بر نیمه عمر آنتوسیانین‌های آب انگور قرمز در دمای ۲۰ درجه سانتیگراد.....	۵۶
جدول ۴-۱- اثر غلظت‌های مختلف پراکسید هیدروژن بر نیمه عمر آنتوسیانین‌های آب انگور قرمز در دمای ۴۰ درجه سانتیگراد.....	۵۶

Surname: Hooshyar	Name: Leila
Thesis Title: Effect of hydrogen peroxide on red grape juice nthocyanins	
Supervisors: Dr.Javad Hesari- Dr.Sodeif Azadmard Damirchi	
Advisors: Dr.Seyed Hadi Peighambardust- Dr.Seyed Abbas Rafat	
Degree: M.sc.	Major: Food Science
University: Tabriz	
Faculty: Agriculture	Graduation Date:
Pages:	
Key word: Hydrogen peroxide,Citric acid,Ascorbic acid, Anthocyanin, Spectrophotometer	
<p>Abstract: In the present study, kinetic degradation of anthocyanins was investigated in red grape juice at high hydrogen peroxide (H_2O_2) concentrations (4.65 and 23.27 mmol/l) at 20and 40 °c. Degradation of anthocyanins at various H_2O_2 was also studied in red grape in the presence of ascorbic acid at 0, 60 mg/l and citric acid at 0 and 0.2 gr/100 ml concentration at 20 and 40 °c. Moreover, degradation of anthocyanins was studied in red grape juice at low H_2O_2 concentration (0.0147, 0.23 and 0.47 mmol/l) at 20 °c. In the presence of 0.2% citric acid with 4.65 mmol/l of H_2O_2 at 20 °c, the best color was observed in the first four weeks of storage i.e. there was a significant difference between this treatments and the other ones ($P<0.05$). As the temperature went up, the best color was seen in the specimen without ascorbic acid. Presence of ascorbic acid and H_2O_2 with high temperature of storage produced brownish juice and increased absorption significantly. At temperatures over 40 °c with 0.2% citric acid and concentration of 4.65 mmol/l of H_2O_2 and in the absence of ascorbic acid, anthocyanins were well protected and citric acid hindered the brownization. Ascorbic acid gave brownish juice out even at temperatures lower than 20 °c and absence of H_2O_2 in a four weeks time of storage. Even the FDA approved amounts of H_2O_2 degraded anthocyanines.</p>	

مقدمه

با تایید FDA^۱ (سازمان مدیریت غذا و دارو) از پراکسید هیدروژن به عنوان استریل کننده بسته بندی ها در سیستم فرآوری استریل استفاده گسترده ای می شود. استریل کالا های بسته بندی شده در سیستم های استریل با فروکردن پاکت بسته بندی در حمام آب اکسیژن یا پاشیدن پراکسید هیدروژن^۲ روی سطوح در تماس با ماده غذایی (پلی اتیلن) انجام می شود. اگرچه پراکسید هیدروژن اضافی از سطوح در تماس با غذا توسط فشار غلتک و سترون کردن با خشک کردن در هوای داغ با دمای ۱۸۰ تا ۲۰۵ درجه سانتیگراد برداشته می شود، ته مانده هایش که در مواد بسته بندی یا بخار که در طول خشک کردن باقی می ماند گاهی اوقات ممکن است داخل بسته بندی هنگام تولید محبوس شده باشد. پس ممکن است برخی اوقات سبب از بین رفتن کیفیت در غذا ها به ویژه آبمیوه ها شوند. مقررات کنونی FDA ته مانده پراکسید هیدروژن را به ۰/۵ پی ام در بسته بندی های غذا محدود می کند. آنتوسیانین ها و اسید آسکوربیک دو ترکیب مهم هستند که تحت تاثیر مضر پراکسید هیدروژن در آبمیوه ها قرار می گیرند. اثر زیان آور پراکسید هیدروژن روی آنتوسیانین ها در آب انگور قرمز در حضور اسید آسکوربیک و اسید سیتریک افزوده در دماهای مختلف در این تحقیق بررسی شده است چون این دو ترکیب می توانند در تولید آبمیوه خالص آب انگور قرمز استفاده شوند تا در رنج استاندارد نسبت به تولید اقدام شود ، لذا مقادیر مختلف در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفت تا حداقل پایداری رنگ بررسی گردد، چون رنگ غذا همیشه مشخصه کیفیت آن بوده و امروزه رنگ قرمز جذاب تولیدات غذایی به خصوص آبمیوه جات، پارامتری است که روی رفتار و جذب مشتری تاثیر فراوان دارد. همچنین امروزه مصرف کنندگان کل جهان نسبت به ارزش غذائی، فواید سلامتی و سلامت غذایشان و ترکیبات آن آگاه بوده و ترجیح می دهند از مواد غذائی طبیعی در بسته بندی هایی که حداقل صدمه در پروسس تولید را دیده اند استفاده نمایند [۱۲۶، ۸۳، ۷].

بدست آوردن رنگ پایدار در طول زمان نگهداری و پرسه آماده کردن از اهمیت خاصی برخوردار است. آب انگور قرمز علاوه بر محتوای بالای آنتوسیانینی به علت داشتن طعم خاص و

¹FDA=Food & Drug Adminstration

² H₂O₂

عدم نیاز به افزودن شکر در تهیه آبمیوه از کنسانتره، پراسفلده ترین آبمیوه در ممالک اروپایی و ایران

بوده و به عنوان یک آبمیوه خالص در بسته‌بندی‌های اسپتیک (کاغذی ۷ لایه) داد و ستد می‌شود.

در این تحقیق اثرات پراکسید هیدروژن در دماهای مختلف در حضور اسید سیتریک و اسید

آسکوربیک روی آنتوسيانین‌ها و رنگ بررسی گردید.

فصل اول

کلیات

۱-۴ - طویلچه درخت مو

جنس مو(ویتیس): از این جنس، گونه ویتیس وینیفرا^۳(انگور) با واریته ها و نژاد های بسیار زیاد در نقاط مختلف ایران، بویژه در ارومیه، خراسان و همدان و در عرصه های وسیع دیگر کاشته می شود.

پایه های وحشی انگور در ارتفاعات دره کرج، برخی از دامنه های البرز در ما زندران و همچنین دامنه های ارتفاعات جنگل های بلوط در مسیر مهاباد و سردشت بطور پراکنده دیده می شوند و در این نواحی از میوه آنها، با اینکه ریز و دارای هسته های درشت است، استفاده می شود [۲].

۱-۲- ترکیبات شیمیایی

در صد گرم حبه انگور مواد زیر موجود است:

جدول ۱-۱- ترکیب شیمیایی موجود در صد گرم حبه انگور

آب	۷۵ گرم
پروتئین	۱/۳ گرم
مواد قندی	۲۰ گرم
کلسیم	۱۲ میلی گرم
فسفر	۰/۴ میلی گرم
آهن	۰/۴ میلی گرم
سدیم	۳ میلی گرم
پتاسیم	۱۷۵ میلی گرم
ویتامین آ	۱۰۰ گرم
ویتامین ب ۱	۰/۰۵ میلی گرم
ویتامین ب ۲	۰/۳ میلی گرم
ویتامین ب ۳	۰/۳ میلی گرم
ویتامین ث	۴ میلی گرم

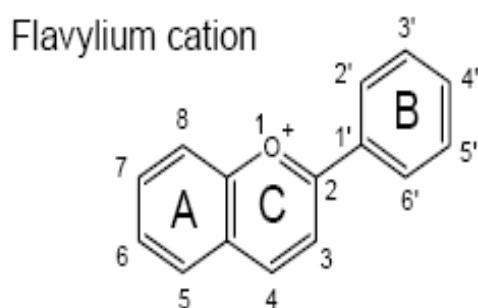
^۳Vitis Vinifera

۱-۳-۱ - آنتوسبیانین‌ها

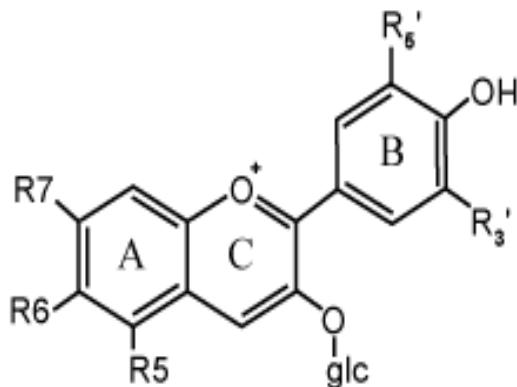
۱-۳-۱-۱ - معرفی کلی آنتوسبیانین‌ها و ساختار آنها

آنتوسبیانین‌ها رنگیزه‌های طبیعی هستند که بطور گسترده در طبیعت توزیع شده‌اند. آنتوسبیانین‌ها متعلق به گروه فلاوونونیدها از پلی‌فلن‌ها می‌باشند. آنها یک اسکلت $C_6C_3C_6$ از فلاوونونیدها دارند و مسروول رنگ‌های قرمز، ارغوانی و آبی بسیاری از گل‌ها، میوه‌ها و سبزیجات بوده و نقش‌های مهمی در گرده افسانی و محافظت در برابر استرس های گیاهی را بر عهده دارند . در میوه‌ها آنتوسبیانین‌ها عموماً در پوست میوه وجود دارند مثل پ وست سیب‌ها، انگورها؛ اما گاهی اوقات، آنتوسبیانین‌ها در قسمت گوشته میوه دیده می‌شوند مثل گیلاس و آبلالو [۱، ۲، ۳، ۴، ۱۸].

آنتوسبیانین‌ها دارای یک قسمت غیر قندی بنام آگلیکون (آنتوسبیانیدین) بوده و با قندهای مختلف (گلیکون) در ترکیب هستند. از نظر ساختمانی این ترکیبات مشتقات گلیکوزیله پلی‌هیدروکسی و پلی متوكسی از کاتیون فلاویلیوم می‌باشند. قسمت اصلی آنتوسبیانین‌ها قسمت آگلیکون آن می‌باشد بنام کاتیون فلاویلیوم (شکل ۱-۱) که شامل باندهای دوگانه است. کاتیون فلاویلیوم چون دارای کمبود الکترون می‌باشد آمادگی بسیار زیادی برای شرکت در واکنش‌ها دارد و این واکنش‌ها معمولاً با نابودی آنتوسبیانین‌ها و با تغییر رنگ ماده غذائی همراه بوده و از این نظر نامطلوب هستند . میزان نابودی آنتوسبیانین‌ها در pH های بالا زیادتر می‌باشد [۱، ۲، ۳، ۴]. ساختار شیمیای آنتوسبیانین در شکل ۱-۱ نشان داده شده است.

شکل ۱-۱ - کاتیون فلاویلیوم (آنتوسبیانیدین)

شکل ۲-۱- ساختار شیمیایی آنتوسیانین‌ها

آگلیکون‌ها ، آنتوسیانیدین نامیده می‌شوند که معمولاً در پتا (۴، ۳، ۷، ۵) یا هگزا (۵، ۴، ۳، ۵، ۷، ۳) جانشین می‌شوند [۳۸].

مهم‌ترین آنتوسیانیدین‌ها عبارتند از : پلارگونیدین، سیانیدین، پئونیدین، دلفینیدین، مالویدین و پتونیدین که این آگلیکون‌ها در محل قرار گرفتن و تعداد گروه‌های هیدروکسیل و متوكسیل در حلقه B کاتیون فلاویلیوم متفاوت اند (شکل ۱-۵)، [۴۵، ۸۰].

آنتوسیانیدین‌ها در گل‌ها، میوه‌ها، توت‌ها و انگور عموماً به شکل گلیکوزیله شان (یعنی آنتوسیانین‌ها) وجود دارند [۱۱۴].

آنتوسیانین‌ها نسبت به آنتوسیانیدین‌ها در آب بسیار قابل حل و پایدار می‌باشند که این امر در رابطه با گلیکوزیلاسیون آنها می‌باشد [۱۱۴].

همانگونه که اشاره شد آنتوسیانین‌ها توسط تعدا واحد های گلیکوزیدی شان تقسیم بندی می‌شوند. مونو گلیکوزیدها شامل یک بخش قندی هستند که به گروه ۳-هیدروکسیل آگلیکون متصل است [۱۸]، در دی گلیکوزیدها دو مونو ساکارید به گروه های ۳-هیدروکسیل و ۵-هیدروکسیل متصل می‌شوند، اما امکان دارد که دو مونو ساکارید هر دو به C³ متصل شوند. در تری گلیکوزیدها،